

VISIE MEANDERGROEP

‘LEID JE EIGEN LEVEN’

De omgeving bepaalt voor een groot deel ons gedrag en functioneren in het dagelijks leven. Hoe verhouden wij ons tot de omgeving waar we wonen? Hoe werkt dit wanneer je ouder wordt? En hoe kan de ouderenzorg hierop het beste inspelen?

Jack Jansen en Hilde Verbeek

Dit zijn centrale vragen in de leerstoel 'Zorgomgeving voor kwetsbare ouderen' van prof. dr. Hilde Verbeek aan de Universiteit Maastricht. De leerstoel wordt mogelijk gemaakt door MeanderGroep Zuid-Limburg. Door kennis te ontwikkelen en verspreiden wil de zorgorganisatie samen met de universiteit de kwaliteit van leven van kwetsbare ouderen verder verbeteren.

Als hoogleraar doet Hilde Verbeek onderzoek naar vernieuwing in de zorgomgeving voor kwetsbare ouderen, in het bijzonder in de verpleeghuizen. Hoe dragen verschillende vormen van wonen met zorg bij aan een waardig en betekenisvol bestaan van ouderen? Waarden als autonomie, het behouden van eigen identiteit en betekenisvolle activiteiten vormen het uitgangspunt, ook wanneer 24-uurszorg nodig is. Hilde Verbeek: "Normaal gesproken is het huis waar je woont ook je thuis. Bij kwetsbare ouderen met een intensieve zorgvraag, zoals mensen met dementie, is dit lang niet altijd het geval. Het strikte onderscheid tussen thuiszorg en verpleeghuiszorg werkt hierbij belemmerend. Dat maakt dat er een grote behoefte is aan creatieve oplossingen, waar ouderen levenslang kunnen blijven wonen en intensieve zorg kunnen ontvangen, 24 uur per dag als dat nodig is."

Jack Jansen, bestuursvoorzitter van MeanderGroep, onderstreept dit belang. "Wij bieden momenteel al aan bijna 500 bewoners in de regio verpleeghuiszorg aan huis, hun eigen thuis. We zijn nu meer innovatieve ideeën aan het ontwikkelen om je eigen leven te laten leiden daar waar je al lang woont; in je eigen huis. Mocht iemand toch uiteindelijk verhuizen naar een andere woonvorm dan dient die verhuizing naadloos aan te sluiten bij het leven van die persoon op dat moment. 'Leid je eigen leven' is de visie die MeanderGroep nastreeft."

Jansen haalt het voorbeeld aan van een bewoner die intensieve zorg nodig had, maar er tegenop zag naar een wijkzorgcentrum te gaan. "Hij was bang zijn eigen regie te verliezen. Maar het tegenovergestelde gebeurde. Met behulp van fysiotherapie leerde hij met een elektrische rolstoel om te gaan, hetgeen hem veel extra vrijheid gaf. Daarnaast richtte hij samen met zijn familie zijn kamer zodanig in dat een deel ervan atelier is. Hij kan nu zijn hobby, knutselen met oude metalen, voortzetten. Geweldig om te zien."

De veranderingen in behoeften omtrent wonen en zorg bij kwetsbare ouderen vragen om een omschakeling bij zorgorganisaties en haar medewerkers, zowel in zorgvisie als met betrekking tot vaardigheden en competenties. In de toekomst zullen kwetsbare ouderen in allerlei vormen samenwonen, leven en daarbij passende zorg nodig hebben, bijvoorbeeld in een woongroep of vanuit een zorgcoöperatie. Verbeek kijkt in haar onderzoek vanuit verschillende vakgebieden, zoals de psychologie, verplegingswetenschap, architectuur en naar de invloed van de zorgomgeving. "Kwetsbare ouderen willen in een omgeving wonen waarin ze zich thuis voelen, waar de zorg zodanig georganiseerd wordt dat die past bij hun levensgeschiedenis, voorkeuren en behoeften, en inspeelt op hun restcapaciteit. Wederkerigheid in de zorgrelatie is hierbij een belangrijk uitgangspunt."

MeanderGroep kent een lange traditie van wetenschappelijk onderzoek in de ouderenzorg, aangezien zij samen met de Universiteit Maastricht in 1998 de Academische Werkplaats Ouderenzorg Limburg (AWO-L) heeft opgericht.

Wetenschap is onderdeel van de maatschappij: het creëert een onafhankelijke ruimte, virtueel of fysiek, waarin mensen met verschillende achtergronden, opvattingen en denkbeelden, elkaar kunnen ontmoeten en elkaars ideeën op een veilige manier kritisch kunnen bediscussiëren. Verbeek en Jansen werken aan het vormen van zo'n gemeenschap in de langdurige ouderenzorg met ouderen en hun naasten, professionals, bestuurders, docenten, zorgverzekeraars, ondernemers, studenten, beleidsmakers, gemeenten, architecten en woningbouwcorporaties waarbij kennis ontwikkelen en delen het uitgangspunt vormt.